

סקר בריאות תעסוקתית ישראל 2022

מה היקף התחלואה כתוצאה מתנאי עבודה? מה הקשר בין התעשייה לסוגי המחלות וכמה ימי מחלה בממוצע יש לכל עובד בישראל? סקר ארצי של המוסד לבטיחות ולגיהות

מאת ד"ר לליב אגוזי

מנהלת מחלקת המחקר, המוסד לבטיחות ולגיהות

- לאסוף מידע אחיד ואמין, שניתן להפיק ממנו מסקנות ומדיניות.

הסקר בחן סוגי תחלואה עיקריים המוכרים כקשורים לתנאי עבודה: בעיות שריר-שלד, פגיעות עור, תחלואה של דרכי הנשימה, מחלות לב וכלי דם, פגיעות שמיעה, פגיעה כתוצאה מאלימות, תאונות עבודה, פגיעה בשינה ופגיעה רגשית שנבחנה על ידי לחץ ושחיקה. לסקר ענו 3,354 משיבים, מחציתם נשים, 10% ענו בערבית, בכל מגוון הגילאים, התפקידים והתעשיות. בין המשיבים לסקר ניכר ריבוי נשים, יהודים ומשכילים ביחס לשיעורם באוכלוסייה העובדת. 2,886 מהמשיבים - 86% עובדים, 218 מובטלים, 155 בפנסיה ו-95 בחופשה זמנית מהעבודה.

תנאי העבודה משפיעים

בהרצאה הוצגו נתונים לגבי חלק מהפגיעות, שיעור התחלואה והקשר שלהם לתפקיד, לתעשייה ולתנאי העבודה. קשרים כאלה מראים כי ישנם מקצועות, כגון תחומי רפואה, סיעוד וטיפול, כוחות שיטור והצלה ועובדי שטח וייצור, אשר בהם קיימים שיעורים מוגברים של פגיעות שונות, כגון פגיעות עור ובעיות גב. נהגים מראים שיעורי גבוהים של כאבי שריר שלד

בחודש יולי 2022, ערכה מחלקת המחקר של המוסד לבטיחות וגיהות סקר ארצי, שמטרתו היו:

1. סיוע באיסוף מידע לגבי היקף התחלואה המוכרת ממחקרים כקשורה לתנאי עבודה.
2. בחינת הקשר בין סוג התעשייה, עיסוק ותנאי עבודה לבין סוגי התחלואה.
3. זיהוי תחומים הדורשים מיקוד מחקרי והדרכתי לתכנון פעילויות המשך.

מיפוי התחלואה התעסוקתית

תחום הבריאות התעסוקתית עוסק בתנאי עבודה, שעלולים להוות גורם סיכון לבריאות, לתפיסת הבריאות הכוללת של העובד/ת ולמשמעויות ההעסקה של עובדים עם חולי או מגבלה פיזית. הרקע לסקר זה הוא מחסור במידע מקיף ואמין לצורך מיפוי מצב התחלואה התעסוקתית כיום וקושי בהתוויית מדיניות ודרכי פעולה למניעה.

הגורמים העוסקים בתחום התחלואה התעסוקתית הם רבים וכוללים, בין היתר, את הרופאים התעסוקתיים, רישום מחלות המקצוע, ואת הביטוח הלאומי. לכל אחד מגורמים אלה נתונים שונים זה מזה לפי אופי הטיפול, ואין גורם-על שיכול - מסיבות רגולטוריות, הגנה על פרטיות וטכנולוגיות

"ישנם מקצועות, כגון תחומי רפואה, סיעוד וטיפול, כוחות שיטור והצלה ועובדי שטח וייצור, המראים שיעורים מוגברים של פגיעות שונות, כגון פגיעות עור ובעיות גב"

צילום: המוס"ל

ד"ר לליב אגוזי, מנהלת מחלקת המחקר, המוס"ל

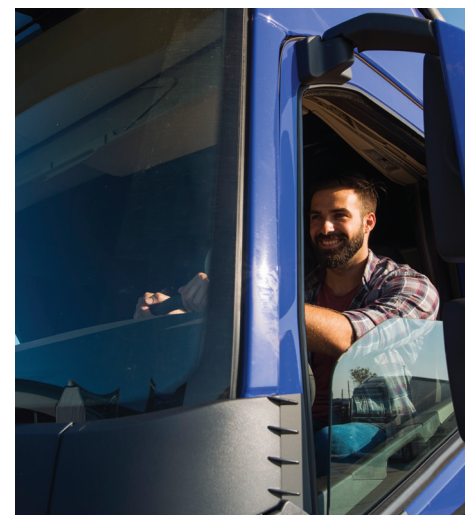
חלק מתנאי העבודה, נמצא קשור לתחלואה, למשל, ריבוי שעות נסיעה לעבודה ובחזרה, אשר נמצא קשור לשיעורים גבוהים של סימפטומים נשימתיים. תנועה חוזרנית ונשיאת משאות נמצאו קשורות לפגיעות שריר-שלד, ולסימפטומים נשימתיים

בכ-4 ימי עבודה במוצע לכל עובד/ת במשק. המשמעות היא (במשק עם תעסוקה של 4.1 מיליון עובדים, נכון ליוני 2022) כ-73,000 שנות עבודה. הערכה זו אינה כוללת את אותם עובדים שנמצאים בחופשה זמנית או מובטלים. שיעורי התחלואה בקרב שתי קבוצות אלה היו גבוהים ב-25% ו-10% בהתאמה, ביחס לעובדים. ●

וכן של סוכרת. גם חלק מתנאי העבודה נמצא קשור לתחלואה, למשל, ריבוי שעות נסיעה לעבודה ובחזרה, אשר נמצא קשור לשיעורים גבוהים של סימפטומים נשימתיים. תנועה חוזרנית ונשיאת משאות נמצאו קשורות לפגיעות שריר-שלד, לפגיעות עור ולסימפטומים נשימתיים. מחצית מהעובדים דיווחו על אובדן ימי עבודה בשל תחלואה. סך האובדן מוערך

צילומי אילוסטרציה: Freepik

קיים קשר בין סוג העבודה לאופי התחלואה